

به نام خدایی که با تیره خاک
چو با یکدگر کردشان آشنا
که دانست کان آشنائی چه بود؟
درین پرده کس را ندادند بار

بر آمیخت این جوهر جان پاک
دگر بارشان کرد از هم جدا
پس از آشنائی جدائی چه بود؟
نمی‌داند این راز جز کردگار

آموزش اجرای نقوش

مولفین: دکتر حسن تاری وردی

(هیات علمی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی)

مهندس راحین بهرامی، مهندس مصطفی مصطفوی

سرشناسه : مصطفوی، مصطفی، ۱۳۶۷-
عنوان و نام پدید آور : آموزش اجرای نقوش/تالیف: حسن تاری وردی، راحین بهرامی، مصطفی مصطفوی

مشخصات نشر : تهران: انتشارات علم و دانش، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۱۰-۳۳-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیای مختصر
یادداشت : فهرست نویسی
موضوع : هندسه — نقوش ایرانی
موضوع : معماری ایرانی — ترسیم
شناسه افزوده : تاری وردی، حسن، ۱۳۲۶- بهرامی راحین، ۱۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی : ۲۰۵۴ ۸۱

نام کتاب : آموزش اجرای نقوش
تالیف : حسن تاری وردی، راحین بهرامی، مصطفی مصطفوی
ناشر : علم و دانش
نوبت چاپ : اول، ۱۳۹۵
طرح جلد : گروه طراحان پند
لیتوگرافی/چاپ/صحافی : گیلان/فرشیوه/زنوز
شمارگان : ۱۰۰۰ جلد
قیمت : ۱۵۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، میدان انقلاب خیابان انقلاب، بین خ منیری جاوید و خ ۱۲ فروردین، ساختمان ۳۱۰

تلفن: ۶۰-۶۶۴۱۵۴۵۹ تلفکس: ۶۶۴۱۵۴۵۹

۶	پیشگفتار:
۷	مقدمه:
۷	حرکت گره
۱۰	استراکچر بنا از خطوط گره ها
۱۳	استفاده از دو یا چند نقش
۱۷	کم کردن نقشی از نقشی دیگر
۲۰	انواع حجمی کردن نقوش (Extrude کردن)
۲۶	استفاده از نقوش در سایت پلان
۳۲	انفجار نقش یا گره
۳۴	استفاده از نقوش در طراحی میدین شهری
۳۶	استفاده از نقوش در ساخت المان ها (مقبره ها)
۴۱	کف سازی با نقوش
۴۴	استفاده از نقوش در حصار ها
۴۶	کشیدن یا Extrude کردن یک نقطه مانند سازه چادری ها و Extrude کلی و کم کردن ارتفاع یک نقطه درست برعکس سازه چادری
۴۹	حرکت شبکه ای
۵۱	نقطه جذب و اثر آن برای طراحی با نقوش
۵۶	انواع حرکت برای سه بعدی کردن نقش ها
۵۸	حرکت با زاویه و شکست
۶۰	حرکت قوسی
۶۳	حرکت پیچشی
۶۵	حرکت موجی
۶۸	حرکت به صورت ستاره ای
۷۱	نقوش روی سنگ
۷۶	صنعتی کردن ساختمان (پرس نقوش برای ساخت ساختمان با ورق تاشو)
۷۸	حجم ثابت تا از نقوش به سازه رسیدن
۷۹	رابطه نقوش با شمع
۸۲	عمود کردن نقوش و گسترش آن برای رسیدن به حجم
۸۳	ZOOM قسمتی از نقش
۸۵	کم کردن یک نقش از یک یا چند با کمس
۸۷	۲۴ منابع:

پیشگفتار:

برای هر فعالیتی در هر زمینه ای نیازمند پیش زمینه هایی هستیم. این پیش زمینه ها در موفقیت بسیار ضروری می باشد. بنابراین برای انجام هر فعالیت باید زحمت فراوان کشید تا قبل از شروع آن فعالیت زمینه های اصلی فراهم گردد که یکی از ضروری ترین این پیش زمینه ها جان و خرد می باشد که شاعر بزرگ مولانا می فرماید:

(جسد را آن به جان روشن حسد را بیخ و بن برکن
نظر را بر مشارق زن خرد را در مسائل کش)

پس قبل از این که ما به آموزش و پرورش بپردازیم، باید روش های طراحی و نهوه الهام نقوش از طبیعت، خلاقیت و خرد الهام بخشی نقوش را فرا بگیریم. ای هنرمند و خردمند مگر با کار علمی، کار علمی، تکرار و تکرار. برای مثال ما یک گل مریم شش پر داریم، این گل را در داخل یک شش ضلعی به صورت محاطی قرار می دهیم، مرکز گل را با یک شش ضلعی کوچکتر محاط می کنیم سپس روی هر ضلع یک شش ضلعی و اگر می دهیم در این زمان شش ضلعی بزرگ را پاک می کنیم، حال ما یک گل مریم شش پر از هندسه داریم که با کپی، آئینه کردن و چرخش بیشمار طرح می توانیم به دست آوریم که تمامی طرح ها حس گل شش پر را القا نمایند.

پس زمانی که ما شکل یا خطوط اولیه طراحی را می کشیم با آئینه کردن و چرخش می توانیم آن را به صورت های مختلف گسترش دهیم و با اعمال تغییراتی روند و فرم طراحی نقوش را نیز در دست خواهیم گرفت تا به بهترین طراحی برسیم. اما در این مختصر شرح کامل روش طراحی نقوش میسر نمی باشد و اینجانب شما را به مطالعه کتاب قبلی مان یعنی کتاب (آموزش طراحی نقوش ایرانی) دعوت می نمایم.

با در نظر گرفتن این که شما به طراحی نقوش به صورت دو بعدی کاملاً آگاهی دارید و فقط نیاز به روش های کاربردی و اجرایی دارید این کتاب را تدوین می نمایم، در این کتاب بیشتر به سه بعدی کردن نقوش می پردازیم اما با روش های خاص اجرایی که قبلاً نیز از بعضی از آن ها استفاده شده است و ما نیز روش هایی را به آن اضافه نموده ایم.

زمانی که ما مدعی هستیم که با یک طرح از نقوش می توان هزاران بنا را طراحی و تزئین نمود که هیچکدام از آن ها مانند دیگری نباشد و هیچگونه کپی نیز در این طرح ها به کار نرفته باشد. در این راه باید اشاراتی به نحوه طراحی و یا به عبارت بهتر نحوه الگو برداری از هندسه طبیعت داشته باشیم.

اینجا ما یک مساله داریم و آن چگونگی الگو برداری از طبیعت می باشد و چگونگی تبدیل فرم های طبیعی به هندسه می باشد در این وادی ما یک گل مریم شش پر را در نظر بگیریم و یک شش ضلعی را در مرکز آن قرار دهیم و بر روی هر گل برگ آن نیز یک شش ضلعی دیگر قرار دهیم ما به یک هندسه از گل مریم خواهیم رسید و با آئینه و چرخاندن این طرح به طرح های بی شماری خواهیم رسید و اگر در مرکز این گل شش پر یک نقطه جذب قرار دهیم تمام خطوط و اشکال را تحت تاثیر خود در خواهد آورد و به طرحی خاص تبدیل می گردد که این روش الهام گرفتن فرم طبیعی و تبدیل آن به هندسه می باشد. خواه این فرم از یک گل مریم الهام گرفته می شود خواه از طرز قرار گیری سارگال، حرکت ماهی ها، اجزاء بدن، پرواز پرندگان، لانه حشرات و ...

اما مساله دیگر اجرا نقوش می باشد یا به عبارت دیگر اجرائی کردن نقوش چگونه امکان پذیر خواهد شد؟

در این کتاب هدف، آموزش طراحی نقوش نمی باشد بلکه هدف این کتاب آموزش اجرا نقوش می باشد و به روش هایی که ما می توانیم یک طرح را به بنا تبدیل کنیم می پردازیم که خود به اختصار بسیار گسترده می باشد اما بنا به دلایلی که امروزه در جهان حاکم می باشد و دیگر روش های پیچیده و گنگ جایی ندارند و با نرم افزار و تکنولوژی حاکم می توان راه های صد ساله را در مدت کوتاهی طی نمود. برای اجرا نمودن نقوش در درجه اول به خرد و تخیل نیاز داریم به گونه ای که بتوان یک ساختمان را در خیالات خود تصور نمود و با نگاه به یک فضای باز بتوان طرحی از نقوش و بنای مورد نظر را تصور نمود، طرحی از بنا که از نقوش سرچشمه گرفته باشد.

باید در سه بعدی کردن نقوش در ذهن به قدری پیشرفت نمایید که زمانی که نقوش را تجسم می کنید بتوانید آن را با روش های سه بعدی کردن که آموخته اید به بنا تبدیل نمایید تا با کنار یکدیگر قرار دادن این فرضیات بهترین روش را به کار بگیریم.

روش های دیگری نیز وجود دارد که مخصوص تزئین کردن یک طرح می باشند و از این روش ها در معماری داخلی و خارجی استفاده های بسیاری می توان کرد.

در مواردی نیز از نقوش به عنوان استراکچر بنا بهره گرفته می شود که در این روش می توان به فرم هایی که از نقوش به وجود می آیند اشاره نمود که در این قسمت می توان شعار فرم تابع عملکرد را نیز مشاهده نمود.

در کل با آموزش طراحی نقوش و آموزش اجرا نقوش می توان تمام پروژه های معماری، شهر سازی و ... را با بهترین دستاورد به اجرا در آورد و هرگز نیازی به کپی و تکرار نخواهیم داشت و این یک اقیانوس بیکران در وادی هنر و معماری می باشد و نباید از دریا فقط آب خواست در زمانی که دریا به از شگفتی های کوچک و بزرگ می باشد پس با فراگیری این دو روش ((طراحی نقوش)) و ((اجرا نقوش)) شما به اقیانوسی از طرح ها دست پیدا خواهید نمود که در نوع خود نیز بی نظیر بوده و شما را در این حوزه بی نیاز می گرداند اما روش الهام گرفتن نیز بسیار ضروری می باشد و برای آن نیز قصد داریم کتابی را در آینده ای نه چندان دور با عنوان ((معماری در ادبیات و ادبیات در معماری)) را به روش لایف درآوریم.